

PRÍZNAKY

ochorenia :

- postihnutie slinných a príušných žliaz—opuch žliaz—jednostranný/obojsstranný
- PRODROMÁLNE príznaky : horúčka - pri ťažkých stavoch môže dosahovať aj 40°C, bolesti svalov, celková slabosť, bolesti hlavy

PRENOS infekcie :

MECHANIZMUS prenosu -

- inhálacia - vdýchnutie

FAKTOR prenosu —

- priamo - kvapôčková infekcia (kvapôčkami slín alebo hlienu z úst, nosa alebo hrdla infikovanej osoby)
- nepriamo – kontaminované predmety, kontaminované ruky (sekrétom HCD) (napr. predmety používané infikovanou osobou (mobily, príbory, poháre, plechovky od nápojov ai.), môžu byť kontaminované vírusom, ktorý sa môže šíriť na ostatné osoby).

• infikovaný človek

(s manifestnou alebo inaparentnou nákazou)

PRAMEN :

14 - 25 dní (v priemere 16 - 18 dní)

INKUBAČNÝ ČAS :

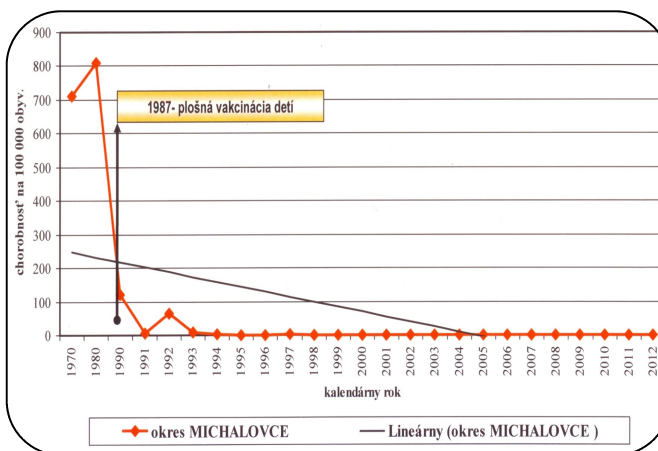
POVODCA NÁKAZY :

RNA vírus,

čel'ad Paramixoviridae,

rod Paramyxovirus

(vírus je citlivý na vonkajšie vplyvy, rýchla inaktivácia chemickými látkami (formalín, éter, chloroform), ÚV žiarením.

Graf 1 MUMPS - trend vývoja incidencie, okres MICHALOVCE, r. 1970 - 2012

MANIFESTNOSŤ :

30 - 40 % infikovaných—inaparentná (t.j. bezpríznaková) forma ochorenia

Prekonanie ochorenia—trvalá imunita.

- vylučovanie 5 - 7dni pred a 4 - 9 dní po nástupe klinických príznakov (infekčný je i človek s bezpríznakovým priebehom)
- najvyššia infekciozita je 48 hodín pred nástupom klinických príznakov

INFEKCIOZITA :

KOMPLIKÁCIE

ochorenia :

AKÚTNA PANKREATITÍDA—

- zápalové ochorenie podžalúdkovej žľazy. Prejavuje sa bolesťou , ktorá sa „pasovito“ šíri do chrbta. Jedná sa o vážne ochorenie a v prípade rozvinutia ťažkej formy veľmi často smrteľné,
- výskyt 2-5% chorých.

MASTITÍDA —

- u oboch pohlaví spôsobuje horúčku, bolesť a opuch jedného alebo oboch prsníkov,
- výskyt - sporadický.

MENINGITÍDA

- často sa prejavuje nehnisavým zápalom mozgových blán a mozgu, niekedy už pred postihnutím príušných žliaz alebo na 8. až 10. deň po ochorení,
- výskyt - asymptomatický (50-60% chorých), symptomatický (15% chorých), viac u mužov ako žien (3:1).

ĎALŠIE KOMPLIKÁCIE :

- **Encefalitída (ochorenie centrálného nervového systému)** - od zavedenia očkovania, výskyt parotitickej encefalitídy klesol na 0.5%.
- **hluchota** (1/20 000 obyv.)
- **artritída (zápalové poškodenie kĺbov)**
- **myokarditída (zápal srdcového svalu)**
- **neurologické ochorenia (paréza tváre, Guillain-Barrého syndróm ap.)**

ZÁPÁL SEMENNÍKOV —

- veľmi bolestivé ochorenie, ktoré však môže spôsobiť celý rad komplikácií, (napr. neplodnosť).
- výskyt 20-50% (až 30% obojsstranný zápal semenníkov).